

n

**RÅSTOFTILLADELSE FOR GRAVEOMRÅDE BLÆRE
NORD, VESTHIMMERLANDS KOMMUNE**

Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af sand, grus og sten

På ejendommen Blærevej 119, 9600 Aars, matr.nr. 17p Blære By, Blære

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

OVERSIGTSSKEMA

Råstofgravens beliggenhed	Blærevej 119, 9600 Aars Matr.nr. 17p Blære By, Blære
Råstofgravens areal	17 ha
Råstofftype og tilladt mængde	Sand, grus og sten 150.000 m ³ pr. år
Tilladelsens varighed	10 år 15. marts 2022 – 15. marts 2032
Sagsnummer	2020-043387
Tidligere meddelte tilladelser	Vesthimmerlands Kommune har den 9. december 2009 meddelt tilladelse til indvinding af sand, grus og sten på det ansøgte areal. Tilladelsen udløb den 31. oktober 2021.
Offentliggørelse	15. marts 2022
Klagefristens udløb	4 uger efter offentliggørelse
Frist for efterbehandling	15. marts 2032 og senest 1 år efter endt indvinding
Indvinder	Dangrus ApS
Ansøger	Dangrus ApS
Grundejer	Lund Drejer Keldalvej 17 9240 Nibe
Indvinders telefon/mobilnummer	22 20 37 90
Indvinders e-mailadresse	niki@oudrup.dk
Indvinders CVR-nummer	29181624
Driftsansvarlig(e)	Niki Kristensen
Region Nordjylland	Tlf.nr.: 97 64 80 00, e-mail: raastoffer@rn.dk
Region Nordjylland – Sofie Hammer Jensen	Tlf.nr.: 20 59 22 72, e-mail: sofie.jensen@rn.dk

Tilladelse til råstofindvinding
på matr.nr. 17p Blære By, Blære, Vesthimmerlands Kommune
indtil den 15. marts 2032.
Sagsnummer: 2020-043387

Ansøger:	Indvinder:	Ejer:
Dangrus ApS Evaholmvej 24 9600 Aars CVR nr.: 29181624	Dangrus ApS Evaholmvej 24 9600 Aars CVR nr.: 29181624	Lund Drejer Kelddalvej 17 9240 Nibe

Region Nordjylland den 15. marts 2022

Sofie Hammer Jensen
Råstofsagsbehandler

Kvalitetssikret af
Anne Marie Henriksen
Råstofsagsbehandler

INDHOLD

Oversigtsskema	3
1. Tilladelsen	7
1.1 Råstofloven	7
1.2 Miljøvurderingsloven	7
1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)	7
1.4 Bilag IV-arter	7
1.5 Indsatsbekendtgørelsens § 8	8
1.6 Vandforsyningsloven	9
1.7 Miljøbeskyttelsesloven	9
1.8 Naturbeskyttelsesloven	9
1.9 Museumsloven	9
1.10 Skovloven	9
1.11 Vandløbsloven	9
1.12 Vejloven og Privatvejsloven	9
1.13 Jordforureningsloven	9
1.14 Jernbaneloven	10
2. Vilkår	11
2.1 Vilkår efter råstofloven	11
3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	20
3.1 Generel klagevejledning	20
3.2 Klagevejledning for de enkelte love	20
3.3 Underretning	21
4. Grundlag for tilladelsen	22
4.1 Ansøgningens indhold	22
4.2 Høring vedr. ansøgning	22
4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse	26
5. Regionens behandling af sagen	30
5.1 Råstofplanen	30
5.2 Miljøvurderingsloven	30
5.3 Kommuneplan og lokalplan	31
5.4 Grundvand og overfladevand	32
5.5 Natur og landskab	33
5.6 Miljømæssige forhold	34
5.7 Udkast til efterbehandlingsplan	37
5.8 Region Nordjyllands samlede vurdering	38
Bilag A: Oversigtskort i målforhold 1:25.000	39
Bilag B: Luftfoto i målforhold 1:3000	40
Bilag C: Udkast til deklaration/servitut vedrørende efterbehandling	41
Bilag D: Generelle bestemmelser	42
Bilag E: Uddrag af museumsloven – jf. lovbek. nr. 358 af 8. april 2014	45

1. Tilladelsen

1.1 Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7 stk. 1, meddeler Region Nordjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af op til 150.000 m³ sand, grus og sten på i alt ca. 17 hektar på matr.nr. 17p Blære By, Blære, se bilag A og B.

Tilladelsen er gældende i perioden fra 15. marts 2022 til 15. marts 2032.

Tilladelsen meddeles på vilkår i henhold til råstoflovens § 10 samt i henhold til anden relevant lovgivning, som beskrevet under afsnit 2.2.

Vesthimmerlands Kommune meddelte den 9. december 2009 tilladelse til indvinding af sand, grus og sten på det ansøgte areal. Tilladelsen udløb den 31. oktober 2021. Nærværende tilladelse er således en forlængelse af den tidligere meddelte tilladelse.

1.2 Miljøvurderingsloven²

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a. Region Nordjylland har gennemført en screening af projektets indvirkning på miljøet. Region Nordjylland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt.

Region Nordjylland har den 8. oktober 2021 truffet afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 21. Afgørelsen kan ses på regionens hjemmeside www.rn.dk/rastoffer.

1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)³

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal, som er beliggende ca. 1 km øst for det ansøgte areal. Region Nordjylland har vurderet, at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke ovenstående Natura 2000-område væsentligt. Det er derfor besluttet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for det ansøgte projekts påvirkning af ovennævnte Natura 2000-område. Regionens vurdering af Natura-2000 området fremgår af afsnit 5.5.

1.4 Bilag IV-arter

Enkelte arter der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have yngle- eller rasteområde på eller ved ejendommen. På baggrund af faglig rapport nr. 635, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, fra DMU 2007 vurderes det, at der kan være flere arter af flagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø og spidssnudet frø indenfor det 10 x 10 km kvadrat som projektområdet ligger i.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer.

² Lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

³ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Ifølge opslag på Naturbasen, Danmarks Naturdata og Arter.dk den 2. december 2021 er der ikke registreret nogen af de ovennævnte arter eller andre bilag IV-arter på eller nær ejendommen.

Projektarealet består af en aktiv råstofgrav og opdyrket landbrugsjord. Der har foregået råstofindvinding på arealet siden ca. 2018. Forinden dette var hele projektarealet udlagt som landbrugsjord. Der skal ikke fældes træer i forbindelse med projektet. Der findes to mindre temporære vandhuller på den sydlige del af projektarealet, som er opstået i forbindelse med råstofindvindingen. Af luftfotos fremgår det, at vandhullerne er opstået i løbet af 2021, da de ikke fremgår af luftfotos fra foråret 2020. Vandhullerne kan være et potentielt leve- og ynglested for strandtudse.

Den nærmeste observation af strandtudse er registreret ca. 4 km vest for det ansøgte areal. Strandtudsens yngler typisk i små lysåbne temporære vandhuller og vandsamlinger. Sådanne temporære lysåbne vandsamlinger opstår ofte i forbindelse med råstofindvinding og forsvinder typisk igen når råstofindvindingen ophører. På baggrund af råstofgravens alder og afstand til nærmeste bestand, samt at der ikke før var egnede levesteder for strandtudse i nærheden af projektarealet, vurderer Region Nordjylland, at det er usandsynligt at der findes strandtudser indenfor projektområdet. I forbindelse med råstofindvindingen vil der forsat kunne opstå temporære vandhuller og vandsamlinger i den aktive råstofgrav, som vil kunne fungere som potentielt yngleområde for strandtudsens. Region Nordjylland vurderer derfor, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på området økologiske funktionalitet for strandtudsens

Region Nordjylland vurderer, at der ikke er egnede yngle- eller rasteområder for stor vandsalamander indenfor projektområdet. Dette begrundes med, at vandhullerne er temporære og udtørres i løbet af sommeren og er uden vegetation og andre skjulesteder for stor vandsalamander. Ligeledes er der heller ikke nogen oplagte rasteområder for stor vandsalamander, i form af f.eks. mose, skov, læhegn indenfor projektarealet. Et isoleret temporært vandhul uden oplagte rasteområder i nærheden, udgør således ikke et egnet levested for stor vandsalamander.

Den nærmeste observation af markfirben er registreret i forbindelse med en tidligere råstofgrav ca. 3 km syd for projektarealet. Markfirben er kendt for at koloniserer tidligere efterladte grusgrave. Markfirben kræver bart løst sand for at kunne sole sig og lægge sine æg i, men kræver også egnede skjulesteder, hvor den kan gemme sig. Der skal således gerne være lidt spredt lav vegetation med lidt buske eller større sten, hvor markfirbenet kan søge i skjul. Den slags levesteder er der ikke på de omkringliggende marker eller på det ansøgte projektareal. Regionen vurderer desuden, at det er usandsynligt at markfirben har nået at kolonisere sig i grusgraven, taget i betragtning at der kun har foregået råstofindvinding på arealet siden ca. 2018. Region Nordjylland vurderer, at projektet på baggrund af ovenstående ikke vil påvirke området økologiske funktionalitet for markfirben.

På baggrund af ovenstående vurderer Region Nordjylland, at det ansøgte projekt ikke vil beskadige eller ødelægge potentielle yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter. Hvis det mod forventning skulle vise sig, at indvindingen påvirker bilag IV-arter negativt, kan Region Nordjylland stille skærpede vilkår til beskyttelse af disse.

1.5 Indsatsbekendtgørelsens⁴ § 8

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8 foretages en vurdering af, om det ansøgte, kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

---

⁴ Bekendtgørelse nr. 449 af 11. april 2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

Regionsrådet kan kun meddele tilladelse til råstofindvinding, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden for overfladevandområder eller grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne. Vurderingen fremgår af afsnit 5.4.

1.6 Vandforsyningsloven⁵

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandforsyningsloven.

1.7 Miljøbeskyttelsesloven⁶

Der er ikke søgt om tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

1.8 Naturbeskyttelsesloven⁷

Der er ikke søgt om dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

1.9 Museumsloven⁸

Der er ikke søgt om dispensation fra museumsloven.

1.10 Skovloven⁹

Der er ikke søgt om dispensation fra skovloven.

1.11 Vandløbsloven¹⁰

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandløbsloven.

1.12 Vejloven og Privatvejsloven¹¹

Vesthimmerlands Kommune træffer afgørelse om vejadgang til Blærevej.

1.13 Jordforureningsloven¹²

Der er ikke søgt om dispensation fra eller tilladelse efter jordforureningsloven.

---

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1450 af 5. oktober 2020 om vandforsyning m.v.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 om miljøbeskyttelse.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 om naturbeskyttelse.

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 315 af 28. marts 2019 om skove.

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb.

¹¹ Lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v.

Lovbekendtgørelse nr. 1234 af 4. november 2015 om private fællesveje.

¹² Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

1.14 Jernbaneloven

Der er ikke søgt om tilladelse efter jernbaneloven.

2. Vilkår

Vilkårene i denne tilladelse er bindende for indvinder og eventuelle ejere af de matrikler, der er givet tilladelse til at indvinde på.

2.1 Vilkår efter råstofloven

Før indvindingen begynder

1. Først når Region Nordjylland har givet en igangsætningstilladelse, må arbejdet med at afrømme overjord og at indvinde råstoffer begynde. Igangsætningstilladelsen kan tidligst gives, når klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke iværksættes, før klagen er behandlet af klagemyndigheden.

Inden igangsætningstilladelsen kan gives, skal vilkår 2-5 være opfyldte.

2. Der skal foreligge en tilladelse til vejadgang fra Vesthimmerlands Kommune.
3. Indvinder skal udarbejde en grave- og efterbehandlingsplan, så den opfylder vilkårene i tilladelsen og tilgodeser landskabelige interesser. Grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Nordjylland.

Hvis forholdene kræver det, kan Region Nordjylland senere i indvindingsforløbet stille krav om, at indvinder skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, som skal godkendes af Region Nordjylland.

Grave- og efterbehandlingsplanen skal som minimum indeholde følgende:

- a. Graveplan – mindst i målforhold 1:2.000.
  - b. Efterbehandlingsplan – mindst i målforhold 1:2.000.
  - c. Et snit med områdets profil i målforhold 1:500 eller 1:1.000. Højdemål bør vises fem gange større end de vandrette mål. Snittet skal vise det nuværende og det fremtidige terræn i forhold til skel og grænserne for efterbehandling og gravning. Gravedybden skal også vises.
  - d. Grænsen for efterbehandling, som skal vises, fremgår af afsnit 2.1.2, mens grænsen for gravning skal fastlægges i grave- og efterbehandlingsplanen. Grænsen for gravning skal sikre, at der er tilstrækkelige materialer til rådighed ved efterbehandlingen. Der skal beregnes, hvor meget overjord der er til rådighed for opbygning af skråningsanlæggene, hvorved neddozning af regulære materialer evt. kan reduceres og gravegrænsen derved kan fastlægges nærmere grænsen for efterbehandling
  - e. Gravning og efterbehandling skal foregå i etaper.
  - f. Indvinder skal oplyse, hvor stort et areal, der ønskes afrømmet, når indvindingen er størst.
  - g. Graveretning skal vises.
  - h. Adgangen til området, hvor indvindingen skal ske, skal vises.
  - i. Placering af produktionsanlæg, lagerplads, tankanlæg samt depoter for overjord og muld skal fremgå af planen. Placering skal ske inden for grænsen for efterbehandling.
  - j. Oplysninger om skrænthældning.
4. Grænsen for det areal der må graves i, skal sættes af i marken efter nærmere aftale med Region Nordjylland. Derefter skal der indsendes et målrids af gravegrænsen til Region Nordjylland, hvor afmærkningspælernes placering er angivet. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes og skal sikres, så de ikke bliver beskadiget. Det kan fx ske med betonringe.
  5. Region Nordjylland skal have en garanti fra pengeinstitut eller kautionsforsikring. Garantiens størrelse bliver beregnet af Region Nordjylland i forbindelse med godkendelse af grave- og efterbehandlingspla-

nen. Garantien pristalsreguleres automatisk en gang om året med Danmarks Statistiks omkostningsindeks for anlæg, jordarbejder mv. og med den aktuelle dato som udgangspunkt. Garantien frigives først, når efterbehandlingen er gennemført og godkendt af Region Nordjylland.

Region Nordjylland kan til enhver tid ændre garantiens størrelse, hvis forudsætningerne for beregningerne ændres. Det kan fx være tilfældet, hvis indvindingen sker på en måde, så efterbehandlingen vil koste mere end først antaget.

Hvis indvinder ønsker at anlægge interne veje i råstofgraven, stilles der en separat garanti for fjernelse af disse.

Tinglysning

6. Der skal indbetales kr. 1.750,- til dækning af afgiften for tinglysning af servitut/deklaration om vilkår for indvindingen. Region Nordjylland sender ansøger en separat regning for dette.

Oplysning om hvornår gravearbejdet påbegyndes

7. Region Nordjylland skal underrettes, inden indvindingen påbegyndes. Underretningen skal ske skriftligt.
8. Hvis indvinder ikke ønsker de arkæologiske interesser afklaret gennem en forundersøgelse, skal indvinder senest 4 uger før muldafrømning underrette Vesthimmerlands Museum om, hvornår arbejdet bliver sat i gang.

Kontaktoplysninger på Vesthimmerlands Museum er: Søndergade 44, 9600 Aars, tlf. 98 62 35 77, e-mail: byggesager@vmus.dk.

2.1.1 Omfanget af retten til at indvinde

9. Området, hvor indvindingen mv. må ske, er på ca. 17 hektar og fremgår af bilag B.
10. Indvinding andre steder på ejendommen end det tilladelsen omfatter, kræver en ny tilladelse efter råstofloven.
11. Tilladelsen gælder kun indvinding af 150.000 m³ sand, grus og sten pr. år over en 10-årig periode.
12. Overjord og muld må ikke fjernes fra det område, indvindingen er tilladt på, men skal bruges til efterbehandlingen.
13. Hvis der er ønske om at indvinde muld, overjord, andre råstoffer eller større mængder end de ovenstående skal det anmeldes til Region Nordjylland, jf. råstoflovens § 9 stk. 2.
14. Der må ikke graves dybere end til kote 22 meter (DVR90) svarende til 10-21 meter under terræn. Det oprindelige terræn ligger i kote 32-43 meter (DVR90). Uanset foranstående dybdegrænse må der aldrig graves tættere grundvandsspejlet end 2 meter.
15. Region Nordjylland kan på et hvilket som helst tidspunkt stille krav om, at grundvandsspejlets beliggenhed skal måles. Målingen skal foregå i marts eller april måned.
16. Hvis det ønskes at grave dybere end tilladt, kræver det en ny afgørelse efter Råstofloven.
17. Der må aldrig uden tilladelse inddrages større arealer til at indvinde på, end det areal som er lagt til grund for beregning af garantien.

18. Hvis der i forbindelse med indvindingen blotlægges dræn, skal Region Nordjylland og Vesthimmerlands Kommune underrettes og drænene skal omlægges for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende¹³. Andre løsninger kan i særlige tilfælde findes, men kun med tilladelse fra Vesthimmerlands Kommune.
19. Anvendelse af knust beton eller tegl til anlæg af interne køreveje forudsætter forudgående godkendelse fra Region Nordjylland.

2.1.2 Afstandskrav m.v.

20. Der må ikke rømmes muld og overjord af eller graves tættere på:
- Drikkevandsforsyning end 75 meter. DGU nr. 40.1094 er placeret ca. 70 meter nord for projektarealet.
  - Naboskel end 5 meter
  - Vejskel til offentlig vej end 10 meter. Råstofindvindingen skal foretages så afstand til offentlig vej er mindst 2 x gravedybde med mindre, der foreligger en dispensation fra vejmyndigheden (jf. vejlovens § 73).
  - Vejskel til privat fællesvej end 10 meter. Råstofindvindingen skal foretages så afstand til privat fællesvej er mindst 2 x gravedybde med mindre, der foreligger en dispensation fra vejmyndigheden (jf. lov om privat fællesvej § 36, stk. 2)
  - Nabobeboelser end
    - 100 meter uden støjvold
    - 60 meter ved anlæg af 3 meter høj støjvold
21. Langs Blærevej og Stensgårdvej skal anlægges en 3 meter høj vold. Voldens fod skal være mindst 3 meter fra vejskel.

Skelgennemgravning

22. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Anlæg på skrån timer under indvinding

23. Under gravning og fordeling af overjord må skrænterne ikke have anlæg/hældning, så der er fare for udskridning.

2.1.3 Driftstider

Tilladelige driftstider er opført i tabel 1.

Driftstider	Hverdage	Lørdage
Gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg mv.	Kl. 07.00 – 17.00	Kl. 07.00 – 14.00
Udlevering af læsning, herunder kørsel indenfor råstofgravens område	Kl. 06.00 – 17.00	Kl. 07.00 – 14.00

Tabel 1 – Tilladelige driftstider

¹³ Hjemlen findes i råstofloven § 10, stk. 3

24. Der må ikke arbejdes i råstofgraven udenfor den tilladte driftstid, og der må ikke forekomme drift i råstofgraven på søn- og helligdage.
25. En udvidelse af driftstiden kan aftales med Region Nordjylland. En udvidelse er kun mulig i kortere perioder og kun i tilfælde af, at der findes specielle årsager hertil. Ansøgning om udvidelse af de normale driftstider skal være Region Nordjylland i hænde senest 14 dage før afvigelsen forventes at være nødvendig.
26. Uden for driftstid skal adgangsvejen til råstofgraven være aflåst/afspærret med hegn, bom, kæde eller lignende.

2.1.4 Efterbehandling

27. Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til jordbrugsdrift.

Jordbrugsdrift

28. Skrænterne med nord, øst og vest efterbehandles til en hældning ikke stejlere end 1: 7.
29. Skrænten mod syd efterbehandles til en hældning ikke stejlere end 1: 2.
30. Jordlagene skal opbygges sådan, at jorden bliver bedst mulig til skov- og jordbrug bagefter. Det kan betyde, at indvinder skal bytte om på overjordens forskellige lag, hvis indvinder støder på lag med bedre egenskaber end det, der oprindeligt lå øverst. F.eks. skal jord med mest ler ligge øverst lige under muldlaget, mens bagharp skal ligge nederst.
31. Ved efterbehandling skal der ske grubning af gravens bund.

Generelle vilkår vedr. overjord og muld

32. Den nødvendige mængde muld og overjord til efterbehandling skal til enhver tid forefindes i depot på arealet og genudlægges i forbindelse med efterbehandling.
33. Overjord og muld skal opbevares i adskilte depoter. Under depoter for overjord skal mulden være rømmet af, inden opbygningen af depotet påbegynder.
34. Jord med humus i, fx muld, tørvejord og lignende, må ved efterbehandlingen ikke tildækkes af andre jordarter, da indholdet af organisk materiale ved tildækning giver risiko for forurening af grundvandet på grund af nedbrydning af det organiske materiale.
35. Overjord og muld på arealet mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen skal rømmes af, inden skrånningerne dozes ned. Når de har det rette anlæg, lægges overjord og muld på igen.
36. For at beskytte grundvandet skal der ved efterbehandlingen lægges et lag af muldjord i bunden af graven. Laget skal være mindst 30 cm.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingsplan

37. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinder og ejer(e), indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
38. En eventuel ny indvinder skal komme med forslag til grave- og efterbehandlingsplan, som Region Nordjylland skal godkende.

39. Region Nordjylland kan til enhver tid kræve en ajourført plan forelagt til godkendelse, hvis indvinding og/eller efterbehandlingen ønskes ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Region Nordjylland kan kræve, at der skal foretages et nivellement og en opmåling, hvis grave- og efterbehandlingsplanen skal revideres.
40. Såvel lodsejer/grundejer og indvinder har pligt til at rette sig efter de henvisninger, som Region Nordjylland måtte give for at udføre alle de arbejder, planen handler om.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingen

41. I tilfælde af, at der under gravningen afdækkes særlige landskabsformer, blottede profiler mv., som særlig tydeligt afspejler landskabets opbygning, den geologiske historie eller de geologiske processer skal disse søges bevaret.
42. I forbindelse med efterbehandlingen kan der efterlades geologiske profiler efter aftale med Region Nordjylland.
43. Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets reetablering.
44. Alle bygninger, produktionsanlæg og installationer, der er etableret i forbindelse med råstofindvindingen fjernes fra arealerne inden efterbehandlingen kan godkendes.
45. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den 15. marts 2032.
46. Inden større arbejder med at efterbehandle sættes i gang, skal Region Nordjylland have besked om det, så eventuelle tvivlsspørgsmål kan blive afklaret.
47. Når efterbehandlingen er slut, skal Region Nordjylland have besked om det. Region Nordjylland skal foretage tilsyn inden efterbehandlingen kan godkendes.
48. Pligten til at afslutte efterbehandlingen indtræder, hvis indvindingen har ligget stille i et år, og omgående hvis tilladelsen bliver kaldt tilbage, medmindre du/I har en særlig aftale med Region Nordjylland om en længere frist.

2.1.5 Forebyggelse mod jord- og grundvandsforurening

49. Hvis der sker uheld, hvor der spildes olie eller brændstof, skal der gøres en omgående afværgeindsats ved kontakt til Beredskabsstyrelsen og orientering til Region Nordjylland.

Opbevaring og håndtering af brændstof m.v.

50. Tanke, beholdere m.v. til opbevaring af olieprodukter, motorbrændstof og lignende skal overholde olietankbekendtgørelsens¹⁴ regler. Tanke skal være typegodkendt efter olietankbekendtgørelsens regler eller i henhold til ADR-konventionen (entreprenørtanke).
51. Overjordiske brændstoftanke med tilhørende slanger, studse m.v. skal anbringes i en lukket, aflåselig container med tæt spildbakke. Hvis tanken ikke er dobbeltvægget, skal spildbakken kunne rumme indholdet af brændstoftanken.
52. Tromler og andre beholdere med olie, spildolie m.v. skal anbringes i en lukket, aflåselig container med tæt spildbakke, der kan rumme indholdet af den største beholder der opbevares.

---

¹⁴ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

53. Al tankning af maskinel skal foregå under konstant opsyn
54. Overjordiske tanke til motorbrændstof, fyringsolie m.v. skal sikres mod påkørsel
55. Spild af brændstof, olie m.v. skal straks opsamles. Alt opsamlet spild inkl. brugt opsugningsmateriale skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Kørende og stationært materiel

56. Såfremt der udenfor råstofgravens driftstider, se afsnit "Driftstider", skal henstå køretøjer i selve råstofgraven, skal dette ske på et befæstet areal. Det befæstede areal skal være indrettet således, at spildte væsker ikke kan løbe væk eller sive ned.
57. Alt stationært og kørende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres. Der må ikke ske reparationer i råstofgraven, undtaget hvis dette sker på et impermeabelt underlag. Eventuelle reparationer skal foregå indenfor råstofgravens tilladte driftstider.
58. Der må ikke ske vask af materiel i råstofgraven.
59. Hvis der ønskes opstilling af andet materiel end det ansøgte: 1-2 Volvo læssemaskiner, en Komatsu gravemaskine, mobilt sorteringsanlæg/powerscreen, mobil kegleknuser (ca. 30 dage om året), skal der fremsendes oplysninger herom til Region Nordjylland, der i givet fald vil fastsætte de nødvendige supplerende vilkår.

Kemikalier

60. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer i råstofgraven, herunder kemiske midler til plantebekæmpelse, af hensyn til risikoen for forurening af grundvandet.
61. Brug af tørsalte eller midler til at dæmpe støv kan ske efter aftale med Region Nordjylland.

2.1.6 Affald

62. Råstofgraven må ikke bruges til at opbevare fyld, affald eller andet der ikke stammer fra graven. Der skal træffes foranstaltning til hindring af ukontrolleret aflæsning af affald og jordfyld.

Ejer og indvinder har ansvaret for, at der ikke – hverken midlertidigt eller varigt – henlægges affald af nogen slags, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

63. Affald skal bortskaffes i henhold til affaldsbekendtgørelsen og Vesthimmerlands Kommunes "Regulativ for erhvervsaffald".
64. Eventuel tilførsel af jord til råstofgraven (§ 52-dispensation) skal søges særskilt hos Region Nordjylland.

2.1.7 Støj og vibrationer

65. Råstofgravens eksterne støjniveau må ikke overstige grænseværdierne, som det fremgår af tabel 2.

Tidsrum	Mandag – fredag kl. 07.00–18.00 Lørdag kl. 07.00–14.00	Mandag – fredag kl. 18.00–22.00 Lørdag kl. 14.00–22.00 Søn- og helligdage kl. 07.00–22.00	Alle dage kl. 22.00–07.00	Maksimalværdi Kl. 22:00-07:00 Angivet som dB(A) med tids- vægtning fast
Områdetype:				
Nærmestliggende enkeltbolig i det åbne land (sidestilles med områdetype 3)	55	45	40	55

Tabel 2 – Grænseværdier for støj målt efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledninger nummer 6/1984 eller beregnet efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nummer 5/1993 og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydniveau i dB (A).

De anførte grænseværdier i de tre første kolonner, skal overholdes indenfor følgende referencetidsrum:

- For dagperioden på hverdage mandag til fredag samt søn- og helligdage kl. 07.00–18.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.
- I dagperioden på lørdage kl. 07.00–14.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 7 timer. I perioden fra kl. 14.00-18.00 på lørdage skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 4 timer.¹⁵
- For aftenperioden alle ugens dage kl. 18.00-22.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede time.
- For natperioden kl. 22.00-07.00 alle ugens dage skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time.

66. Ved boliger for ejeren eller indvinderen af råstofgrave må støjen dog overstige grænseværdierne.

67. Hvis der fremkommer klager over støjgener fra råstofgraven, eller råstofmyndigheden af anden grund finder det nødvendigt, skal indvinderen på råstofmyndighedens forlangende lade udføre målinger eller beregninger af støjniveauet efter de retningslinjer, som er angivet i Miljøstyrelsens vejledninger, jf. afsnittet om støj. Målingerne eller beregningerne foretages af et firma, der enten er akkrediteret til det eller godkendt af råstofmyndigheden. Målinger eller beregninger udføres normalt højst en gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Der skal aftales med Region Nordjylland, hvor der skal måles.

68. Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier – fratrukket ubestemtheden på målingen – er mindre eller lig med støjgrænseværdien. Målingerne og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes, jf. Miljøstyrelsens støjvejledninger. Støjmålinger eller støjeregninger skal udføres og gennemføres under forhold, hvor råstofgraven er i fuld drift.

69. Hvis målingerne eller beregningerne viser, at støjen er højere end tilladt, skal indvinderen sørge for, at der bliver gjort noget for at dæmpe støjen. Nye målinger eller beregninger skal kunne bevise, at støjen derefter ligger indenfor det tilladte.

¹⁵ Fastsat efter "Orientering fra Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmålinger", nr. 10, november 1989.

Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læssemaskiner kan om nødvendigt kræves støjdempet, således at grænseværdierne kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummi-belægning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

70. Indvinderen skal afholde alle udgifter til støjmålinger og –beregninger.

Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

71. Der accepteres i anlægs- og efterbehandlingsfasen en periode på tre uger om året, hvor der i tidsrummet kl. 7.00-17.00 på hverdage accepteres et støjniveau på 60 dB(A)
72. Indvinder skal underrette Region Nordjylland om, hvilken periode der forventes et højere støjniveau senest 5 arbejdsdage før, de støjende arbejder skal foretages.

Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

73. Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af råstofgravens bidrag til støjen, målt indendørs i de berørte bygninger, overstiger grænseværdierne, som fremgår af Tabel 3.

Anvendelse	A-vægtet Lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet Infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende		
Aften/nat (kl. 18.00-07.00)	20	85
Dag (kl. 07.00-18.00)	25	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Tabel 3 – Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 Pa).

Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB.

74. Driften af råstofgraven må ikke medføre, at der udsendes vibrationer, som overstiger grænseværdierne, jf. Tabel 4, målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger.

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau Law i dB
Boliger i det åbne land (hele døgnet)	75
Børneinstitutioner og lignende	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	80
Erhvervsbebyggelse	85

Tabel 4 – Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S.

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

75. Efterfølgende skal indvinderen på forlangende fra og efter nærmere aftale med Region Nordjylland, fx ved naboklager, lade udføre målinger og beregninger til dokumentation af, at grænseværdierne, jf. tabel 3 og 4, er overholdt. Dokumentation sker ved fremsendelse af skriftlig rapport over målinger og beregninger til Region Nordjylland.

Hvis målinger viser, at den lavfrekvente støj, infralyd eller vibrationer er for store, skal de dæmpes ned.

Derefter skal der laves nye målinger, som dokumenterer, at grænseværdierne nu kan overholdes. Der kan maksimalt kræves én måling af hver type pr. kilde pr. år.

76. Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen på det aktuelle område. Målinger eller beregninger skal udføres af et firma, der er akkrediteret til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Virksomheden afholder selv alle udgifter i forbindelse med dokumentation af de aktuelle vilkår.

77. Grænseværdierne for lavfrekvent støj og infralyd, jf. tabel 3 anses for overholdt, når et konkret måleresultat, uden tillæg eller fradrag for målingens ubestemthed, er lig med eller under den pågældende grænse.

Grænseværdierne for vibrationer, jf. tabel 4, anses for overholdt, når et konkret måleresultat ikke overskrider den pågældende grænse.

2.1.8 Støv

78. Virksomheden må ikke give anledning til støvgener udenfor virksomhedens område, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige for omgivelserne.
79. Hvis der bliver konstateret støvgener, der opstår pga. råstofgravens drift, skal der træffes foranstaltninger, der nedbringer generne efter nærmere anvisning af Region Nordjylland, såsom vanding af gravefronter, lagerbunker, interne veje mv. samt renholdelse af interne veje.
80. Virksomheder skal få mængden af støv fra arbejdspladsen målt af et firma, der er autoriseret til det, eller som Region Nordjylland har godkendt, hvis Regionen vurderer, at det er nødvendigt.

3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Tilladelsen til at indvinde råstoffer er den 15. marts 2022 offentliggjort på Region Nordjyllands hjemmeside www.rn.dk/rastoffer.

I denne tilladelse er der truffet afgørelse efter råstofloven.

Eventuel klage skal sendes til relevant myndighed, se afsnit 3.2.

3.1 Generel klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over en afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af klagenævnets hjemmeside (naevneneshus.dk). Klageportalen kan også findes på borger.dk og virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. For behandling af klager, der indbringes for Miljø- og Fødevareklagenævnet betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau). En klage afvises, hvis gebyret ikke betales indenfor en frist fastsat af klagenævnet. Klagen bliver først sendt videre når gebyret er betalt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes

En klage skal være modtaget på klagefristens sidste dag. Hvis fristen udløber på en lørdag eller søn- og helligdag, forlænges fristen til efterfølgende hverdag.

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, og før det er meddelt virksomheden, at der ikke er klaget over tilladelsen.

Hvis der bliver klaget over tilladelsen, vil Region Nordjylland orientere virksomheden om det.

3.2 Klagevejledning for de enkelte love

3.2.1 Afgørelse efter råstofloven

Der kan klages over afgørelsen, herunder konsekvensvurdering i forhold til Natura 2000-områder og Bilag IV-arter, til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt eller offentlig bekendtgjort. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Nordjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse, jf. Råstoflovens §§ 13-16.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.3 Underretning

Kopi af afgørelsen samt bilag A-E er den 15. marts 2022 sendt til:

- Dangrus ApS, Carl W. Pedersen, carl@hme.dk og Niki Kristensen, niki@oudrup.dk
- Vesthimmerlands Kommune, post@vesthimmerland.dk
- Vesthimmerlands Kommune, Per Egge Rasmussen, pra@vesthimmerland.dk
- Lodsejer, Lund Drejer
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Miljøstyrelsen Nordjylland, njl@mst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk
- Vesthimmerlands Museum, byggesager@vmus.dk
- Skat, myndighed@skat.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- DN Vesthimmerland, vesthimmerland@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF Nordjylland, vesthimmerland@dof.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- TDC A/S, tdckabel@tdc.dk
- Stofa Fiber A/S, ler@norlys.dk
- N1 A/S, kontakt@n1.dk
- GlobalConnect A/S, ledninger@globalconnect.dk
- Telia Danmark, kf@telia.dk

Derudover orienteres følgende privatpersoner/naboer mv. om, at der er foretaget en afgørelse, som kan ses på Regionens hjemmeside:

Ejere/beboer af:

- Langdalvej 2, 9600 Aars

4. Grundlag for tilladelsen

4.1 Ansøgningens indhold

Region Nordjylland har den 26. januar 2021 modtaget en ansøgning fra Dangrus ApS om tilladelse til indvinding af sand, grus og sten på en del af matr.nr. 17p Blære By, Blære, Blærevej 119, 9600 Aars i Vesthimmerlands Kommune. Ansøgningen er en forlængelse af den nuværende tilladelse til indvinding af sand, grus og sten på matr.nr. 17p Blære By, Blære, som udløber den 31. oktober 2021. Region Nordjylland har den 12. maj 2021 og den 5. juli 2021 modtaget supplerende oplysninger til ansøgningen.

Ansøgningen omfatter følgende:

- Ansøgningsskema inkl. diverse bilag dateret den 15. december 2020.
- Ansøgningen dækker den sydlige del af matr.nr. 17p Blære By, Blære og omfatter ca. 17 ha.
- Det ansøgte areal er en del af graveområdet "Blære Nord", der er udlagt i Region Nordjyllands Råstofplan 2016.
- Der forventes en årlig indvinding af op til 150.000 m³ sand, grus og sten i en periode på 10 år.
- Ansøgt grave dybde er ned til ca. kote 22 m DVR90 svarende til ca. 10-21 m under terræn og ca. 2 m over grundvandsspejlet.
- Arealet ønskes efterbehandlet til landbrugsmæssig drift.
- Der er søgt om tilladelse til brug af følgende materiel: 1-2 Volvo læssemaskiner, en Komatsu grave-maskine, mobilt sorteringsanlæg/powerscreen og mobil kegleknuser (ca. 30 dage om året).
- Forventet årligt forbrug af hydraulikolie er ca. 300 L og dieselolie er ca. 100.000 L.
- Der anvendes en eksisterende 1.800 l dieseltank som er placeret på den nordvestlige del af arealet.
- Der anvendes en 400 L mobiltank.
- De eksisterende adgangsveje forventes anvendt.
- Der vandes efter behov for at minimere støvgener.
- Der ansøges om driftstider mandag - fredag kl. 06:00 til kl. 17:00 og lørdage kl. 07.00 til kl.14.00.

Der er vedlagt ansøgningen følgende bilag:

- Udskrift af tinglysning
- Oversigtskort 1:25.000
- Kort 1:4000 med angivelse af adgangsvej og tankanlæg
- Udkast til grave- og efterbehandlingsplan
- Ansøgningsskema efter Miljøvurderingsloven

4.2 Høring vedr. ansøgning

4.2.1 Myndigheder, forsyningselskaber og landsdækkende foreninger

Der er foretaget høring på baggrund af ansøgningsmaterialet ved andre myndigheder og forsyningselskaber samt landsdækkende foreninger.

Der er indkommet følgende skriftlige indlæg:

Vesthimmerlands Kommune

Vesthimmerlands Kommune har ikke nogen indsigelser mod forlængelse af den tidligere meddelte indvindingstilladelse. Det er en forudsætning, at gravearbejdet holdes mindst 2 m over grundvandsspejlet som i den gældende tilladelse.

Vi vurderer ikke, at det kræver nogen nye tilladelser fra kommunen.

Det er i overensstemmelse med Teknik- og Miljøudvalgets holdning, at arealet skal reetableres til landbrugsjord.

Der er uoverensstemmelse mellem de medsendte kort og de faktiske forhold. Gravearbejdet er startet i delområde 2 og fortsat i område 3. Det nordlige område 1 er ikke udgravet endnu.

Området nord for Stengårdsvej er ikke udlagt til graveområde i Råstofplan 2020. Det giver ikke mening at omlægge vejen, medmindre det skulle ske.

4.2.2 Sagsparter

Der er foretaget partshøring på baggrund af ansøgningsmaterialet. Ansøgning om råstoftilladelse er fremsendt til følgende naboer/berørte parter:

Ejere/beboere af:

- Blærevej 107, 9600 Aars
- Blærevej 107B, 9600 Aars
- Blærevej 108, 9600 Aars
- Kelddalvej 25, 9600 Aars
- Kelddalvej 27, 9600 Aars
- Kelddalvej 31, 9600 Aars
- Langdalvej 2, 9600 Aars
- Langdalvej 5, 9600 Aars
- Lyngholmvej 16, 9600 Aars
- Stensgårdvej 1, 9600 Aars
- Stensgårdvej 3, 9600 Aars

Der er indkommet følgende skriftlige indlæg fra de partshørte.

Ejere/beboere af Langdalvej 2:

Det er med dyb undren, vi erfarer, at Region Nordjylland agter at give tilladelse til fortsat råstofindvinding på Blærevej 119, 9600 Aars, Vesthimmerlands Kommune.

Da Dangrus tilbage i 2011 ansøgte om gravetilladelse for en 15-årig periode, afgjorde Natur- og Miljøklagenævnet, at tilladelsens varighed skulle nedsættes til 10 år. Nævnets begrundelse var, at der ifølge råstoflovens § 9, stk. 1 kan gives tilladelse til indvinding af råstoffer for indtil 10 år. Kun i særlige tilfælde kan en tilladelse gives for en længere periode. Og nævnet skrev i sin afgørelse:

CITAT fra afgørelsen: "På baggrund af sagens oplysninger finder Natur- og Miljøklagenævnet det ikke godtgjort, at der er tale om et sådant særligt tilfælde, der kan begrunde, at tilladelsen meddeles for en længere periode end 10 år".

På den baggrund vil vi protestere over den fortsatte tilladelse for en NY 10-årig gravetilladelse. Vi mener, en forlængelse af tilladelsen vil være en omgåelse af både lovens regler og intentioner.

De seneste 10 år har vi har nu haft en grusgrav, der støder direkte op til vores marker, og som ligger kun 200 meter nord for vores stuehus. Nu kan vi se frem til yderligere 10 års gener, hvilket vi ikke finder rimeligt.

Ydermere kan vi se frem til endnu en planlagt grusgrav 300 meter vest for vores ejendom. Vi bliver således omkranset af støjende og støvende maskiner de næste måske 10-20-30 år, hvilket er en uholdbar situation for os. Både på grund af generne i dagligdagen og ved et evt. fremtidigt salg af vores ejendom.

Vi håber derfor, Region Nordjylland vil undlade at give den ansøgte tilladelse.

Hvis Region Nordjylland på trods af vores indsigelse fastholder tilladelsen, har vi følgende bemærkninger til vilkårene:

Driftstid

Dangrus har ansøgt om en driftstid for tidsrummet 06.00 – 17.00 mandag-fredag samt 07.00-14.00 lørdage, hvilket er samme tidsrum som deres ansøgning fra 2011.

Dengang afgjorde Natur- og Miljøklagenævnet med henvisning til Miljøstyrelsens støjvejledning om, at grænsen mellem nat og dag defineres til kl. 7 om morgenen, at arbejdet i grusgraven først måtte begynde kl. 07.00 – også på hverdage.

Desuagtet denne afgørelse har Dangrus hidtil påbegyndt arbejdet i grusgraven stort set hver eneste dag præcis kl. 06.00. Altså en overtrædelse af klagenævnets afgørelse.

Vi har undladt at klage over denne overtrædelse. Men set i lyset af den nye ansøgning, hvor indvindingsmængden øges fra 100.000 til 150.000 m³ pr. år, vil vi gøre indsigelse mod Dangrus' ønske om driftstid.

Udover at vi mener, driftstiden på hverdage bør indskrænkes, mener vi, at driftstiden om lørdagen helt bør udelukkes. Vi har gener alle hverdage, så det må være et rimeligt ønske, at vi i det mindste kan holde week-end i fred og ro. Ikke mindst set i lyset af de gener, vi ufrivilligt er pålagt resten af ugen. Og det er svært at følge argumentet om, at private skal have mulighed for at hente råstoffer. Det bør være muligt inden for driftstiden i hverdagene.

Støv og støj

Vi vil bede om, at der bliver etableret en støjvold mod syd af samme dimensioner som de påtænkte støjvolde mod øst, nord og vest for grusgraven.

Vi har ikke målt støjniveauet i db. Men selv om de tilladte støjgrænser måske ikke overskrides, er støjen generende. Ikke mindst, når de store maskiner arbejder på toppen/kanten af grusgraven helt op til skellet af vores marker.

Derudover kan vi konstatere, at den normale støvbelastning er øget betragteligt på vores ejendom, siden vi er blevet naboer til grusgraven, hvor der ofte ligger et tykt lag støv på de ting, vi har stående på vores gårdsplads. Det giver bekymring for vores sundhed, at vi dagligt indånder støvpartikler.

Vi kan samtidig konstatere, at den nordlige del af den ene af vores marker, som grænser op til grusgraven, er blevet kraftigt afvandet, således at den er omdannet til "ørken", hvor vi ikke kan dyrke afgrøder. Vi har en begrundet mistanke om, at der sker en grundvandssænkning.

Efterbehandling

Dangrus skriver i sin ansøgning, at de har lovet landmanden, som ejer jorden, at den afleveres tilbage som landbrugsjord som i den nuværende tilladelse.

Vi opfordrer til, at området efter endt grusgravning bliver udlagt til natur- og rekreativt område.

Vi henviser til, at tiderne og holdningerne har ændret sig, siden den nuværende tilladelse blev givet. Regeringen har for nylig meldt ud, at samtlige grusgrave bør udlægges til natur, og den melding bør ikke mindst en socialdemokratisk ledet region efterleve. Ikke mindst da Danske Regioner samtidig er kommet med en tilsvarende udmelding.

Region Nordjyllands svar:

Området hvor Dangrus har søgt om tilladelse til råstofindvinding er udlagt som graveområde i råstofplan 2020. Graveområderne i råstofplanen er udlagt med henblik på, at råstofferne i graveområdet skal udnyttes til dække samfundets behov for råstoffer. Region Nordjylland skal derfor arbejde for at meddele tilladelse til råstofindvinding indenfor de udlagte graveområder.

Jf. råstoflovens § 9 stk. 1 kan tilladelser til indvinding af råstoffer gives for indtil 10 år. I særlige tilfælde kan en tilladelse gives for en længere periode. Natur- og Miljøfødevareklagenævnet præciserede i sin afgørelse den 31. oktober 2011, at den tidligere tilladelse på matr.nr. 17p Blære By Blære ikke var et særligt tilfælde, og tilladelsens varighed blev derfor reduceret til 10 år. I råstofloven er der dog intet til hinder for, at en råstof-tilladelse forlænges efter 10 år, såfremt indvindingen ikke er afsluttet, hvilket også er normal praksis indenfor råstofområde.

Dangrus har ansøgt om driftstider mandag-fredag: 06.00 - 17.00 og lørdage: 07.00 – 14.00. Region Nordjylland har vurderet, at den vejledende grænseværdi på 40 dB (A) ikke vil kunne overholdes ved indvinding mellem kl. 06.00 og 07.00, og den tilladte driftstid for indvinding er derfor fastsat til kl. 07.00 til 17.00 mandag – fredag og kl. 07.00 til 14.00 lørdage. Dette er de samme driftstider, som i den tidligere tilladelse. Såfremt I konstaterer, at de tilladte driftstider ikke overholdes, er I meget velkomne til at kontakte regionen som vil tage hånd om sagen.

4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse

4.3.1 Vesthimmerlands Kommune

Udkast til tilladelse er den 24. januar 2022 sendt i høring hos Vesthimmerlands Kommune i henhold til råstoflovens § 10a om fastsættelse af vilkår for efterbehandling.

Vesthimmerlands Kommune har indsendt følgende bemærkninger til udkastet:

Området er i KP 2021 udpeget som potentielt naturområde og økologisk forbindelse. Det tidligere Byråd har ønsket arealet tilbageført til landbrugsdrift.

Forvaltningen har ikke yderligere bemærkninger til fortsat indvinding på arealet.

Region Nordjyllands svar:

Høringssvaret har givet anledning til ændring af afsnit 5.3.

4.3.2 Sagsparter

Udkast til tilladelse er den 24. januar 2022 sendt i høring ved naboer/berørte parter. Der er fremkommet følgende bemærkninger:

Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforening anerkender behovet for råstofgrave. Vi ønsker dog, at Region Nordjylland følger deres egen Råstofplan 2020 – og stiller krav om efterbehandling til natur:

Naturbeskyttelse

Indvinding af råstoffer skaber ændringer i landskabet og påvirker naturen i de områder, hvor indvindingen finder sted. Det er Regionens sigte, at der med råstofplanen tages mest muligt hensyn til omgivelserne i planlægningen og når der gives tilladelse til konkrete råstofindvindinger.

Råstofplanlægningen skal sikre en balance mellem behovet for at udlægge nye graveområder og hensynet til natur, miljø og grundvand, hvor råstofferne udvindes. Det betyder, at graveområder, når råstofindvindingen er overstået, bør overgå til naturformål eller rekreative formål i områder, hvor det kan lade sig gøre i forhold til omgivelserne.

DN's politik for råstofgrave er: Efterbehandling af råstofområder altid bliver til natur. Råstofgrave på land, selv få meter dybe lergrave, er som magnet for hjemmehørende biodiversitet, som har svært ved at finde den næringsfattigdom, som råstofgravene har i overflod. Artsrige hotspots i forladte råstofgrave er talrige, og udgør reglen mere end undtagelsen.

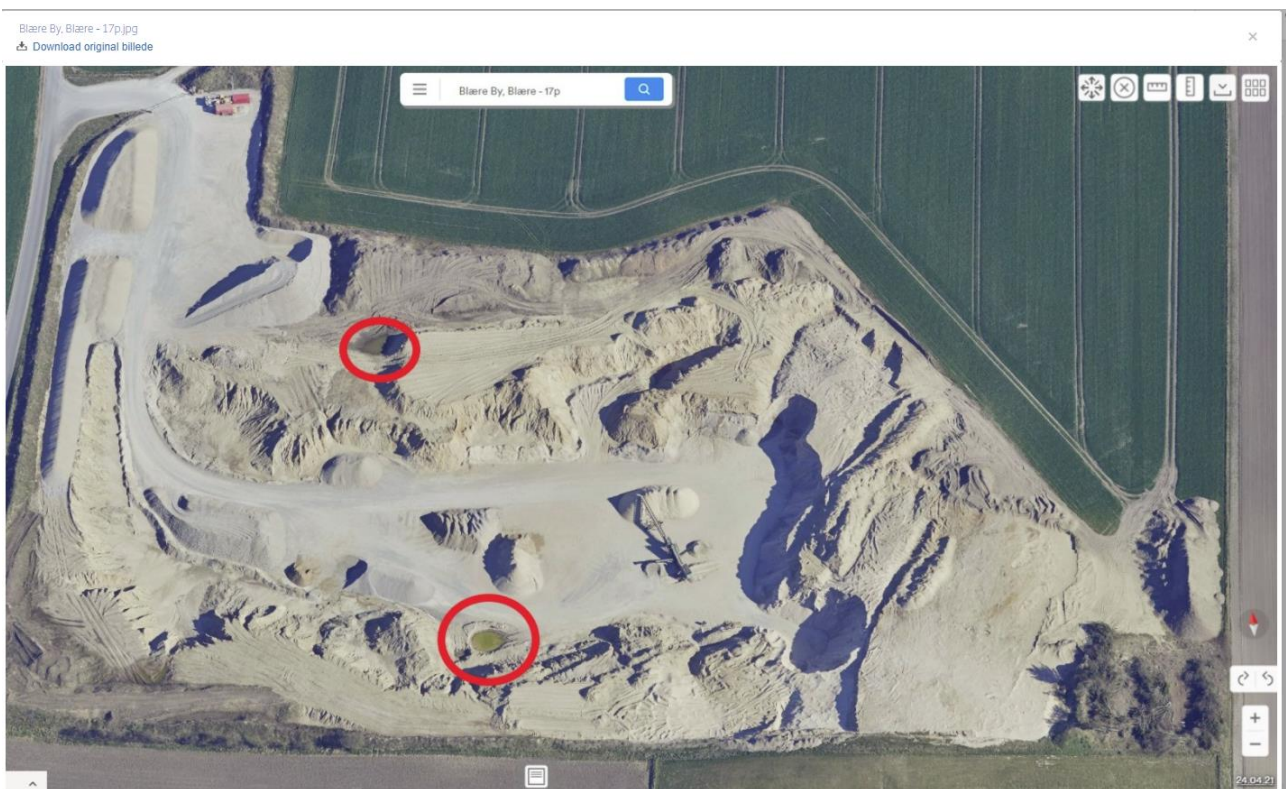
Danmarks Naturfredningsforening Vesthimmerland har følgende konkrete kommentarer:

Afsnit 1.4 Bilag IV arter (side 7-8)

Region Nordjylland skriver selv, at en DMU-rapport viser, at der kan være beskyttede arter i en råstofgrav. Regionen konkluderer på tvivlsomt grundlag, at ” projektarealet ikke udgør et velegnet levested for ovenstående bilag IV-arter, og at det ansøgte projekt ikke vil beskadige eller ødelægge potentielle yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter.”

DN Vesthimmerland mener, at konklusionen er tvivlsom på baggrund af:

- Det konkluderes, at der ikke er nogen beskyttede arter i projektområdet på baggrund af to databaser, hvor det primært er privatpersoner, som laver registreringer. Der er ikke offentlig adgang til projektområdet. Den manglende registrering af beskyttede arter i projektområdet: skyldes det manglende offentlig adgang eller at der rent faktisk ikke er beskyttede arter i projektområdet?
- Forløbet i sagen fra 2d, V. Oustrup, Blære viser efter DNs opfattelse, at man langt fra altid kan gå ud fra, at blot fordi der ikke findes fund af bilag IV arter i hverken fugleognatur.dk eller arter.dk, er dette ensbetydende med fraværet af en eller flere af disse arter. Området er ganske vist fortrinsvist intensivt dyrket landbrugsjord. Men der er kun 3000 meter imellem de to råstofgrave, hvorfor fund af eksempelvis markfirben ikke kan udelukkes. Desuden findes der et ekstremt fint overdrev blot 100 meter mod sydøst med masser af naturlige levesteder for markfirben.
- Det konstateres at ” Der er ingen våde naturtyper indenfor projektarealet”. Dette er i modstrid med de faktiske forhold, hvilket f.eks. fremgår af fotos fra databasen Oblivision Online (Skraafoto.kortforsyningen.dk). Der er to søer i området på over 100 m2. (slettes § 3 fordi det temmelig sikkert er temporære søer og dermed ikke § 3 søer – jvf tidligere sag)

DN Vesthimmerland vil derfor opfordre til en lidt mere grundig sagsbehandling.

Afsnit 4.2.2 Sagsparter (side 22) Forlængelse af eksisterende råstoftilladelse

DN Vesthimmerland vil gerne gentage det problematiske i, at råstofloven siger, at en tilladelse maksimalt er 10 år (særlige tilfælde 15 år), og at Region Nordjylland med en forlængelse af råstoftilladelsen samlet set har givet en tilladelse på 20 år.

Desuden foreskriver råstofloven at regionerne dels skal sikre, at der graves færdig, hvor man allerede er i gang (og generer få), samtidig med at det er regionens pligt, at sikre så få aktive grave åbne ad gangen. I denne sag er det oplyst, at ejeren, der drømmer om efterbehandling til almindeligt sprøjtelandbrug, har modsat sig dybdegravning efter de samme råstoffer som findes under grundvandsspejlet. Blot fordi at dette skulle umuliggøre genopdyrkning. Denne argumentation er efter DNs mening i strid med råstoflovens formål,

og bør prøves i klagenævnet, når den endelige gravetilladelse kommer, forudsat at forbeholdene opretholdes.

DN Vesthimmerland vil opfordre til, at der ikke laves forlængelser af råstofgrave.

Afsnit 5.3 Kommuneplan og lokalplan (side 27)

Projektområdet er i kommuneplanen udpeget til: Særligt værdifuldt landbrugsområde • Potentielle naturbeskyttelsesinteresser • Større sammenhængende landskab.

Særligt nærheden til Langdal Overdrev, som har vist sig at være umådelig rigt på botanik, burde få Vesthimmerland Kommune til at drømme om udvidelse af naturen ud i en efterladt råstofgrav til naturformål, og dermed leve op til ordene i kommuneplanen.

DN Vesthimmerland vil opfordre til at der lægges mere vægt på de to sidste udpegninger i stedet for kun det første. Dette vil også være mere i overensstemmelse med Region Nordjyllands Råstofplan 2020.

Afsnit 5.4 Grundvand og overfladevand

Danmarks Naturfredningsforening finder det ikke betryggende for de lokale vandforsyninger, at ønsket hos lodsejer er at påføre overjord på ny og genoptage helt konventionelt sprøjtelandbrug med gødningsstoffer. Begge de to små vandværker i nærheden har problemer med nitratudvaskning. De kunne ligesåvel allerede i dag stå med pesticidproblemer, som de blot ikke har kendskab til endnu tilmed mulighed for PFOS, som ingen reelt har overblikket over. I et landskab med mange spor af tidligere grusgravning og genopfyld, er der masser af potentielle spredningsveje for PFOS. I det lys, og da der ligger flere private brønde øst for grusgraven ned mod vandløbet Halkær Å, vurderer DN at hensynet til lodsejers ønsker tages på bekostning af almenvællets drikkevandsinteresser, nu og i fremtiden.

Med i vurderingen af grundvandsrisikoen ved genoptagelse af dyrkning på almindelige landbrugsbetingelser hører dog også de mange markvandingstilladelser og -pumpninger i området. Den samlede effekt af eksempelvis et tørt forår og maksimalt pres på alle lokale markvandingsboringer, kan udmærket flytte pesticider over et efterbehandlet område i andre retninger og sandsynligvis også længere væk, en forudset. Med til at gøre forudsigelserne endnu mere usikre hører at der ca. 500 meter sydsydøst for råstofgraven findes en markvandingsboring med grundvandet stående blot 2 meter under terræn (DGU 40.355). I dette lys burde Region Nordjylland anvende forsigtighedsprincippet og kræve efterbehandling til natur eller i det mindste til jordbrug uden anvendelse af hverken gødning eller pesticid.

Særlig kritisk bliver efterbehandlingen til jordbrug uden de mindste vilkår til driften efterfølgende, idet vi allerede i dag ved hvor trængt landets biodiversitet er, og hvor rige efterladte råstofgrave er (jf. 2d, V. Oustrup, Blære) samt at vores viden om grundvandsbeskyttelse og transport af pesticider ned til grundvandet udvides år for år. I det lys forekommer efterbehandlings "planen" at være håbløst forældet allerede i 2022.

Det kan tilføjes, at findes flere brøndbøringsdata øst for grusgraven, som indikerer at sandlaget er 30-40 meter mægtigt afbrudt af mere lerede lag inden man ca. 60 meter under terræn når kalkbunden. Grundvandsstanden er ganske rigtigt pejlet til ca. 20 meter under terræn.

DN Vesthimmerland vil opfordre til, at der skal efterbehandles til natur for at beskytte grundvandet bedst muligt.

Region Nordjyllands svar:

Høringssvaret har givet anledning til ændring af afsnit 1.4 og 0. Region Nordjylland gør desuden DN opmærksom på, at regionen med hjemmel i råstofloven ikke kan pålægge indvinder/lodsejer at efterbehandle til natur, medmindre der er særlige forhold der taler for det. Region Nordjylland kan desuden ikke pålægge indvinder at indvinde råstoffer under grundvandsspejlet, såfremt indvinder/lodsejer ikke ønsker det.

4.3.3 Ansøger

Udkast til tilladelse er den 13. januar 2022 sendt i høring ved ansøger i henhold til forvaltningslovens §19.

Dangrus ApS har meddelt, at de ingen bemærkninger har til udkastet.

5. Regionens behandling af sagen

5.1 Råstofplanen

Det ansøgte areal ligger ca. 6 km nord for Aars og ca. 800 m nordøst for Blære. Det ansøgte areal ligger i graveområde Blære Nord i Råstofplan 2020 for Region Nordjylland. Graveområdet er udlagt til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne indenfor området skal udnyttes og oparbejdes optimalt i overensstemmelse med deres kvalitet.

5.2 Miljøvurderingsloven¹⁶

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a 'Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning', jf. lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Region Nordjylland har derfor udført en screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse om, hvorvidt indvindingen kan have væsentlig virkning på miljøet og er omfattet af krav om miljøvurdering.

På baggrund af screeningen har Region Nordjylland vurderet, at projektet hverken på baggrund af karakter, placering eller kendetegn ved påvirkningen vil påvirke miljøet væsentligt. Region Nordjylland har den 8. oktober 2021 truffet afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Afgørelsen er truffet efter Miljøvurderingslovens § 21. Afgørelsen kan ses på regionens hjemmeside www.rn.dk/rastoffer.

Dangrus ApS har den 11. januar 2022 ændret sin ansøgning således der ikke længere søges om tilladelse til indvinding af grundvand til vådsortering og grusvask. Region Nordjylland vurderer, at ændringen ikke medføre en negativ påvirkning af miljøet, og at der derfor ikke skal træffes en ny afgørelse efter miljøvurderingsloven.

Afgørelsen er truffet på baggrund af, at projektet ikke vurderes at medføre en væsentlig påvirkning af miljøet. Dette begrundes med:

- Indvindingen i det ansøgte projekt erstatter den eksisterende indvinding på matr.nr. 17p Blære By, Blære, hvor tilladelsen udløber den 31. oktober 2021.
- Indvindingen af råstoffer forøges fra 100.000 til 150.000 m³ sand, grus og sten pr. år. Region Nordjylland vurderer, at forøgelsen af indvindingsmængden ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.
- Der søges ikke om tilladelse til indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet.
- Det vurderes, at de vejledende grænseværdier for støj kan overholdes, såfremt der ikke foretages drift af råstofgraven i tidsrummet kl. 6.00 – 7.00.
- I forbindelse med eventuelle støvgener vil adgangsveje blive vandet efter behov.
- Der er ikke kendskab til forekomst af bilag IV-arter og/eller rødlistearter i området.
- Det ansøgte projekt vurderes ikke at udgøre en risiko for forurening af grundvand eller overfladevand eller at påvirke muligheden for fremtidig indvinding af grundvand.
- Det ansøgte projekt vurderes ikke at påvirke sårbare vådområder.
- Det ansøgte projekt vurderes ikke at påvirke nærmeste fredede eller beskyttede naturområder.

Samlet set vurderes det, at projektet hverken på baggrund af placering eller karakter vil give anledning til væsentlige påvirkninger af miljøet

---

¹⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

5.3 Kommuneplan og lokalplan

Området er medtaget som råstofindvindingsområde i Kommuneplan 2021-2033 for Vesthimmerlands Kommune. Projektarealet er i kommuneplanen desuden udlagt som:

- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Potentielle økologiske forbindelser
- Potentielle naturbeskyttelsesinteresser
- Større sammenhængende landskab

Særligt værdifulde landbrugsområder:

Retningslinje 4.1.38

Driftsbygninger og -anlæg til større husdyrbrug kan indpasses i store dele af området – specielt i den vestlige del.

Retningslinje 4.1.39

Der må ikke ske arealinddragelser, der på væsentlig måde begrænser landbrugets interesser i området.

Potentielle naturbeskyttelsesinteresser:

Retningslinje 5.2.5

I naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser og i potentielle naturområder kan der ske en ændret arealanvendelse til fremme af friluftslivets udfoldelsesmuligheder, jordbrugets produktionsinteresser eller råstofindvinding under den forudsætning, at ændringen ikke fjerner grundlaget for at opretholde naturområdets værdier.

Økologiske forbindelser:

Retningslinje 5.2.6

I de økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser skal planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden forbedre levesteder og spredningsmuligheder for de dyr og planter, som forbindelserne skal sikre.

Retningslinje 5.2.7

I de økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser skal barrierer for spredning af dyr og planter så vidt muligt undgås. Hvor et nyt anlæg med barrierevirkning ikke kan undgås, skal virkningen reduceres mest muligt.

Større sammenhængende landskaber:

Retningslinje 5.1.2

De større sammenhængende landskaber skal som udgangspunkt friholdes for etablering eller udvidelse af anlæg og støjklude med en stor påvirkning af omgivelserne. Kan et anlæg ikke undgås, skal det placeres og udformes, så det præger landskabet mindst muligt.

Region Nordjylland vurderer, at den påtænkte råstofindvinding og den efterfølgende efterbehandling tager de nødvendige hensyn til retningslinjerne i Kommuneplan 2021-2033 for Vesthimmerlands Kommune.

Der er ingen lokalplan for området.

5.4 Grundvand og overfladevand

Grundvand

Projektarealet ligger i et område med drikkevandsinteresser (OD). Nærmeste område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) ligger ca. 1,9 km sydvest for det ansøgte areal.

Nærmeste indvindingsoplande er indvindingsoplandene til Blære By Vandværk og Gl. Blære Vandværk, som er ligger hhv. 320 og 640 syd-sydvest for det ansøgte areal. Indvindingsoplandene er begge udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder og som indsatsområde indenfor nitratfølsomme indvindingsområder.

Nærmeste private drikkevandsboringer (DGU nr. 40.1094 og DGU nr. 40.1129) er placeret hhv. ca. 70 m nord og 150 m sydøst for projektarealet. I afsnit 2.1.2 er der stillet vilkår om, at der skal holdes en afstand på 75 m til alle drikkevandsboringer.

Grundvandets strømningsretning i området er mod øst i retning væk fra nærmeste indvindingsoplande samt private drikkevandsboringer.

Terrænkoten for det ansøgte areal er beliggende i ca. kote. 32-43 m DVR90. Ifølge tilgængelige potentialekort er grundvandsspejlet beliggende i ca. kote 20 m DVR90. Der søges om tilladelse til indvinding af sand, grus og sten ned til kote 22 m DVR90, dvs. ca. 10-21 m under terræn og 2 meter over grundvandsspejlet. Uanset foranstående dybdegrænse må der aldrig graves tættere grundvandsspejlet end 2 meter.

Jf. gældende vandområdeplaner samt basisanalyser for 2021-2027 er den regionale grundvandsforekomst (ID: dkmj_1004_ks) i området registreret med god kvantitativ tilstand og ringe kemisk tilstand. Målsætningen er, at grundvandsforekomsterne skal opnå god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand. Det vurderes at projektet ikke vil kunne forringe tilstanden eller hindre de opsatte miljømål, idet råstofindvindingen ikke giver anledning til udledning af næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer. Da der ikke indvindes råstoffer under grundvandsspejlet, sænkes grundvandet ikke forbindelse med projektet.

Arealet skal efter afsluttet råstofindvinding efterbehandles til jordbrugsdrift. I forbindelse med råstofindvindingen forringes grundvandets naturlige beskyttelse som følge af opgravning af dele af den umættede zone. Muldlaget (de øverste 30 cm jord) udgør hovedparten af grundvandets beskyttelse mod typiske miljøfremmede stoffer, f.eks. pesticider. Mere end halvdelen af det samlede nedbrydningspotentiale for pesticider knytter sig typisk til muldlaget, og hovedparten af jordlagenes evne til at binde og tilbageholde forurening findes i de øverste jordlag. Det er muligt at kompensere for den forringede grundvandsbeskyttelse ved at retablere det oprindelige muldlag og ved at minimere ændringen af tykkelsen på den umættede zone. På baggrund af dette er der stillet vilkår om, at der ved efterbehandling skal lægges et muldlag på mindst 30 cm i bunden af råstofgraven (vilkår 36). Region Nordjylland vurderer dermed, at den efterfølgende arealanvendelse som jordbrugsdrift ikke vil udgøre en risiko for forurening af grundvandet.

Samlet set vurderer Region Nordjylland, at den påtænkte råstofindvinding ikke udgør en risiko for forurening af grundvandet. Det vurderes, at de stillede vilkår i afsnit 2.1.5 sikrer grundvandsbeskyttelsen.

Overfladevand

De nærmeste § 3 beskyttede søer ligger hhv. ca. 70 m øst, 160 m nord og 240 m nordvest for det ansøgte areal. Nærmeste beskyttede vandløb er Halkær Å, som løber ca. 1 km øst for projektarealet i tilknytning til Natura2000-området nr. 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

Jf. gældende vandområdeplaner samt basisanalyser for 2021-2027 er Halkær Å (EU-vandområde ID: DKRI-VER6310) registreret til moderat økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand. Målsætningen er, at vandløbet skal opnå god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Halkær Å udmunder Halkær Bredning (EU-vandområde ID: DKCOAST238) som er registreret til dårlig økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Målsætningen er, at Halkær Bredning skal opnå god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Det vurderes at projektet

ikke vil kunne forringe tilstanden eller hindre de opsatte miljømål, idet råstofindvinding ikke giver anledning til udledning af næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer.

Samlet set vurderer Region Nordjylland, at råstofindvindingen ikke vil påvirke de nærliggende recipienter.

5.5 Natur og landskab

Beskyttet natur

Nærmeste beskyttede naturtyper er tre § 3 beskyttede søer, som er placeret hhv. ca. 70 m øst, 160 m nord og 240 m nordvest for det ansøgte areal. Nærmeste beskyttede vandløb er Halkær Å, som løber ca. 1 km øst for projektarealet i tilknytning til Natura2000-området nr. 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

Der findes et § 3 beskyttet overdrev ca. 180 m sydøst for det ansøgte areal og en § 3 beskyttet mose ca. 340 m øst for det ansøgte areal. Ca. 570 m nordvest for projektarealet findes en § 3 beskyttet eng.

Region Nordjylland vurderer, at projektet ikke vil påvirke de beskyttede naturtyper i området på grund af afstanden til disse.

Natura2000-områder

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal, som er beliggende ca. 1 km øst for det ansøgte areal. Natura 2000-området indeholder:

- Habitatområde H15
- Fuglebeskyttelsesområde F1

Udpegningsgrundlaget for Habitatområde H15 og Fuglebeskyttelsesområde F1 fremgår af nedenstående tabeller:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 15		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Indlandssalteng* (1340)
	Forklit (2110)	Grå/grøn klit (2130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
	Arter:	Kildevældsvindelsnegl (1013)
Havlampret (1095)		Bæklampret (1096)
Flodlampret (1099)		Odder (1355)
Spættet sæl (1365)		Gul Stenbræk (1528)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 1		
Fugle:	skestork (Y)	knopsvane (T)
	pibesvane (T)	sangsvane (T)
	kortnæbbet gås (T)	grågås (T)
	lysbuget knortegås (T)	pibeand (T)
	krikand (T)	hvinand (T)
	toppet skallesluger (T)	blå kærhøg (T)
	hedehøg (Y)	fiskeørn (T)
	blishøne (T)	klyde (Y)
	hjejle (T)	almindelig ryle (Y)
	brushane (Y)	splitterne (Y)
	fjordterne (Y)	havterne (Y)
	dværgterne (Y)	

Region Nordjylland vurderer, at projektet ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området væsentligt. Dette begrundes med, at projektarealet befinder sig i relativ stor afstand til Natura 2000 området og at der ikke udledes vand i forbindelse med projektet.

Fredninger og fortidsminder

Projektarealet er ikke omfattet af fredninger. Nærmeste fredede område ligger ca. 850 m nordøst for arealet ved Kelddal Mølle. Nærmeste fredede fortidsminde er en rundhøj (frednings nr. 28520) som er placeret ca. 440 m sydøst for det ansøgte areal, der findes en 100 m beskyttelseslinje rundt om den fredede rundhøj.

Ca. 110 m nordøst og ca. 105 m nordvest for det ansøgte areal findes to beskyttede sten- og jorddiger.

Ca. 800 m vest for projektarealet findes kirkebeskyttelseslinjerne til Blære Kirke.

Region Nordjylland vurderer, at den påtænkte råstofindvinding ikke vil påvirke ovenstående fredninger og fortidsminder på grund af afstanden til disse.

Landskab

Projektarealet ligger i det åbne land med jordbrug og spredt bebyggelse. Da der er tale om forlængelse af en eksisterende råstofindvindingstilladelse, er landskabet i forvejen præget af råstofindvinding. Den del af projektarealet, hvor der endnu ikke indvindes råstoffer, anvendes som landbrugsjord. Efter endt råstofindvinding efterbehandles arealet igen til jordbrugsdrift.

Projektarealet er ikke udpeget hverken kommunalt eller nationalt i forhold til bevaringsværdige landskaber. Projektarealet er i Kommuneplan 2017 for Vesthimmerlands Kommune udpeget som større sammenhængende landskab. De større sammenhængende landskaber skal som udgangspunkt friholdes for etablering eller udvidelse af anlæg og støjkluder med en stor påvirkning af omgivelserne.

Region Nordjylland vurderer, at projektet ikke få væsentlig indflydelse på de landskabelige værdier.

5.6 Miljømæssige forhold

5.6.1 Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 – "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Støjniveauet måles som det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtrykkniveau, Lr.

Region Nordjylland vurderer, at Miljøstyrelsens anbefalede støjgrænser næppe kan overholdes for alle bebyggelses vedkommende på alle tidspunkter i en råstofgravs driftsfase. Det kan derfor i et vist omfang være nødvendigt – i for eksempel anlæggelsesfasen, når indvinding foregår tæt på enkelte bebyggelser eller når efterbehandlingen foregår – at acceptere et højere støjniveau end de nævnte grænseværdier. Det vil dog

kun være indenfor nærmere bestemte tidsrum – og der vil maksimalt kunne accepteres et støjniveau på 60 dB (A), som svarer til, hvad der normalt accepteres i erhvervs- og industriområder med forbud imod generende virksomheder.

Der er ansøgt om driftstider mandag – fredag kl. 06.00 til 17.00 og lørdage 07.00 til 14.00. Region Nordjylland vurderer, at den vejledende grænseværdi på 40 dB (A) ikke vil kunne overholdes ved indvinding mellem kl. 06.00 og 07.00, og den tilladte driftstid for indvinding er derfor fastsat til kl. 07.00 til 17.00 mandag – fredag og kl. 07.00 til 14.00 lørdage. En udvidelse af driftstiden til kl. 06.00 til 17.00 (mandag – fredag) vil kræve, at det ved støjberegninger eller -målinger dokumenteres, at den vejledende grænseværdi på 40 dB (A) kan overholdes.

Region Nordjylland vurderer, at udlevering af læsning, herunder kørsel indenfor råstofgravens område mellem kl. 06.00 og 07.00 vil kunne overholde den vejledende grænseværdi på 40 dB (A) og derfor er der givet tilladelse til udlevering på mandag – fredag kl. 06.00 – 17.00 og lørdage kl. 07.00 – 14.00.

De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnit 2.1.7

Det vurderes, at disse støjgrænser kan overholdes bortset fra i kortere perioder igennem anlægsfasen.

5.6.2 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

Miljøstyrelsen anbefaler, at vilkår for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fastsættes på baggrund af Orientering fra Miljøstyrelsen Nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø". Orienteringen er udarbejdet med det formål at stille det bedst mulige grundlag til rådighed for de myndigheder, som skal behandle miljøsager om lavfrekvent støj eller vibrationer, og for de laboratorier, som skal udføre de nødvendige målinger.

Vilkårene i tilladelsen er stillet på baggrund af anbefalingerne fra Miljøstyrelsen, og klager over gener vil ligeledes blive behandlet på baggrund af Miljøstyrelsens vejledning.

De fastsatte vilkår om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fremgår af afsnit 2.1.7.

5.6.3 Støv

Der er i Danmark ikke fastsat regler om, hvor meget en virksomhed må støve, og det er derfor råstofmyndighedens vurdering, hvornår der opstår støv i et omfang, så råstofindvinding skal iværksætte støvdæmpende foranstaltninger. Region Nordjylland tager udgangspunkt i, at der skal iværksættes støvdæmpende foranstaltninger, når der bliver hvirvlet støv op, som kan være til gene for naboer.

Der kan opstå støvgener fra grusgrave/råstofindvinding, når materialebunker og veje tørrer ud, så støvpartikler kan hvirvles op af vind, ved håndtering af materialer og kørsel med entreprenørmaskiner, lastbiler m.v. Støvgener kan begrænses ved vanding af veje og materialebunker.

Fygning fra grusgrave/råstofindvinding udgør en særlig udfordring på samme måde som fygning fra landbrugsarealer. Volde af afrømmet muld vokser til med naturlig vegetation, og tilvoksede muldvolde kan reducere risiko og gener fra fygning. Ved at placere materialebunker øst-vest orienteret kan omfanget af fygning reduceres.

Vilkår vedr. støv fremgår af afsnit 2.1.8.

5.6.4 Trafik

Projektarealet ligger ca. 6 km nord for Aars og ca. 800 m nordøst for Blære. placeret i det åbne land med jordbrug og spredt bebyggelse. Den eksisterende adgangsvej til Blærevej vil blive anvendt i forbindelse med projektet, se bilag B.

Den ansøgte råstofindvinding erstatter den eksisterende tilladelse til råstofindvinding på samme areal. Indvindingen forøges fra 100.000 m³ til 150.000 m³ sand, grus og sten om året. Hvilket vil medføre en øget trafikbelastning af området. Der vil i gennemsnit køre ca. 34 lastbiler til og fra råstofgraven om dagen. Dette svarer til, at trafikken øges med ca. 11 lastbiler som kører til og fra råstofgraven om dagen.

Beregningen er baseret på antagelse om 220 arbejdsdage om året, et gennemsnitlig læs på 20 m³ og en årlig indvindingsmængde på 150.000 m³.

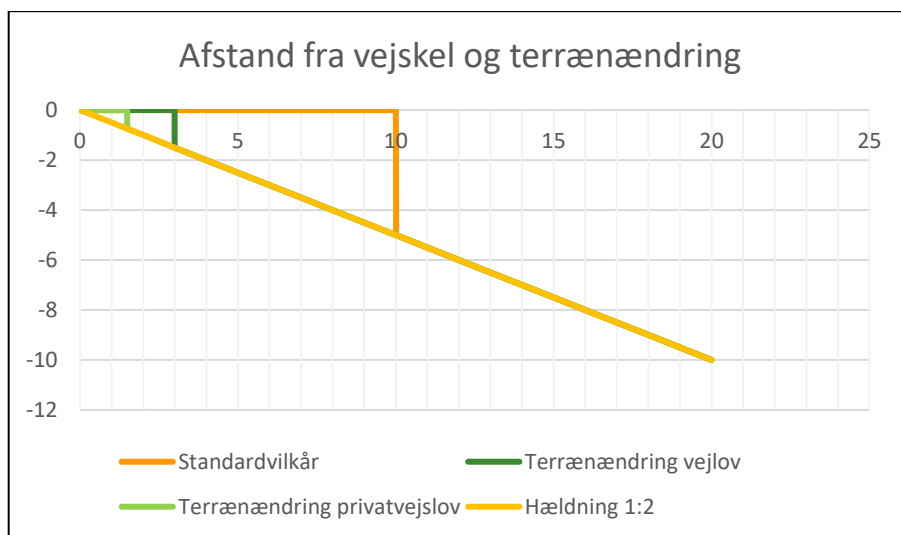
Ansøger har oplyst, at størstedelen af trafikken fra råstofgraven kører mod nord mod Kelddalvej, og dermed ikke kører igennem Blære Stationsby.

På baggrund af ovenstående vurderer Region Nordjylland, at den øgede trafik ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

5.6.5 Graveafstande og periferiskråninger

I graveplanen skal der fastlægges graveafstande på baggrund af vilkår for afstand til efterbehandlingsgrænsen i afsnit 2.1.2. Formålet med at fastsætte mindste tilladelige graveafstande er at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler eller at der påføres bygningsanlæg, veje, beskyttet natur mm. skader.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger skal tage udgangspunkt i de tilladte gravedybder og koter i afsnit 2.1.1, og skal i de konkrete situationer tilpasses de virkelige forhold, så det sikres, at der er tilstrækkeligt materiale til at gennemføre efterbehandlingen.

Det er stillet vilkår om, at der ikke må foretages råstofindvinding tættere på offentlig vej end 10 m. Begrundelsen for dette vilkår er primært landskabsæstetisk.

Det kræver vejmyndighedens tilladelse at foretage terrænændring indenfor 3 m fra en offentlig vejs areal og indenfor 1,5 m fra en privat vejs areal jf. vejlovens § 73 stk. 3 og privatvejslovens § 36 stk. 2.

Yderligere kræver det vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning ved vejskel i en hældning, der er stejlere end 1:2 (1 m ned og 2 m ud).

5.7 Udkast til efterbehandlingsplan

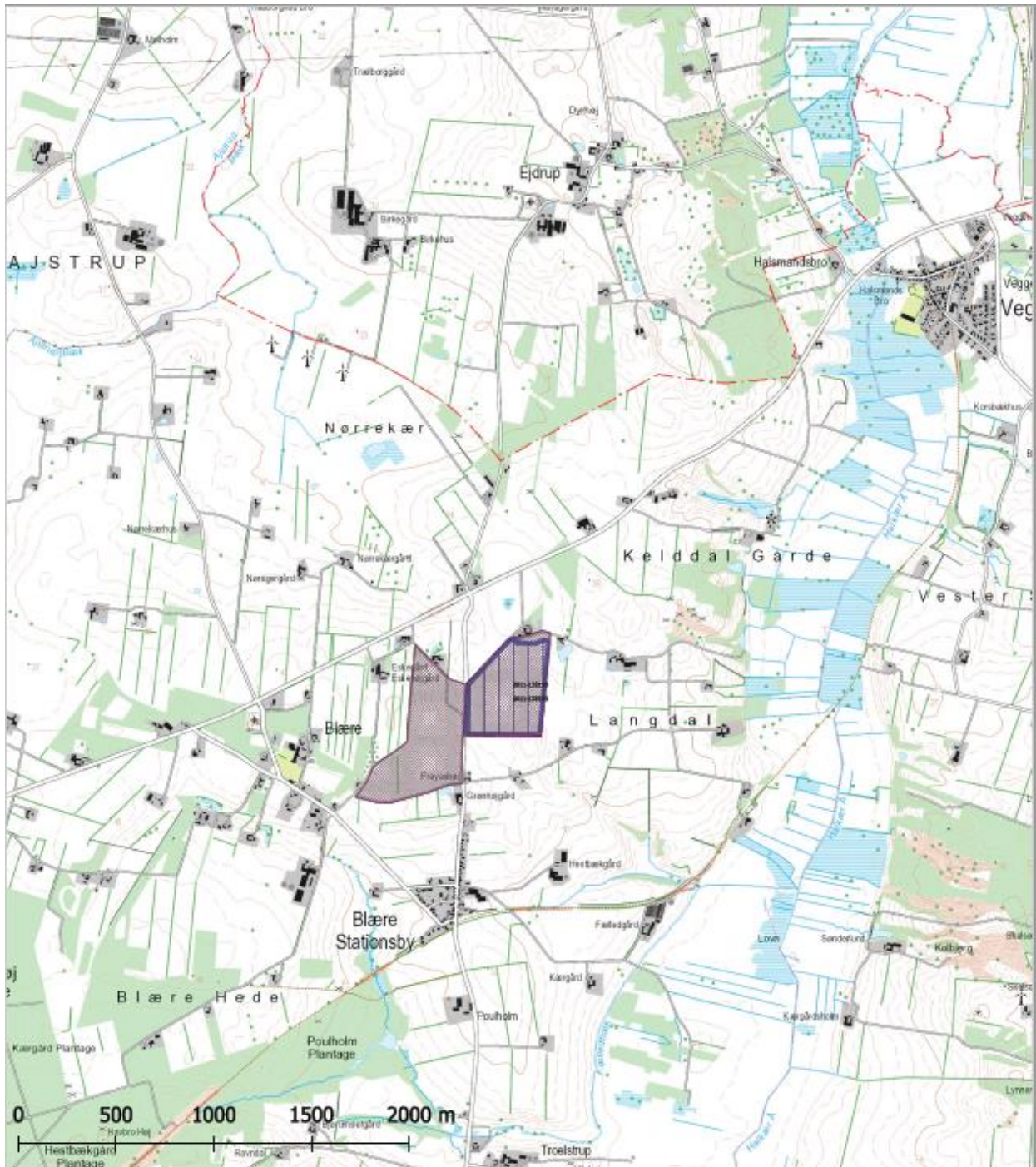
Indvinder skal udarbejde en grave- og efterbehandlingsplan, der opfylder vilkårene i tilladelsen. Grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Nordjylland. Grave- og efterbehandlingsplanen skal indeholde kortbilag, hvor gravegrænse og efterbehandlingsgrænse er vist, et snit af områdets profil, oplysninger om overjordsdepoter, adgangsvej, skrænthældninger m.m. (se vilkår 3). Der henvises desuden til pjecen "Vejledning i grave- og efterbehandlingsplaner", som kan ses på regionens hjemmeside www.raastof-fer.rn.dk.

Dangrus ApS har udarbejdet et udkast til en grave- og efterbehandlingsplan i forbindelse med ansøgningen. Grave- og efterbehandlingsplanen beskriver, at indvindingsarealet skal efterbehandles til jordbrugsmæssig drift efter endt råstofindvinding. Skrænterne skal efterbehandles til en hældning ikke stejlere end 1:7 med undtagelse af den sydlige skrænt, som skal efterbehandles til en hældning ikke stejlere end 1:2. Terrænkoften efter råstofindvinding og efterbehandling forventes at være mindst kote 22 meter, alt afhængig af indvindings dybde.

5.8 Region Nordjyllands samlede vurdering

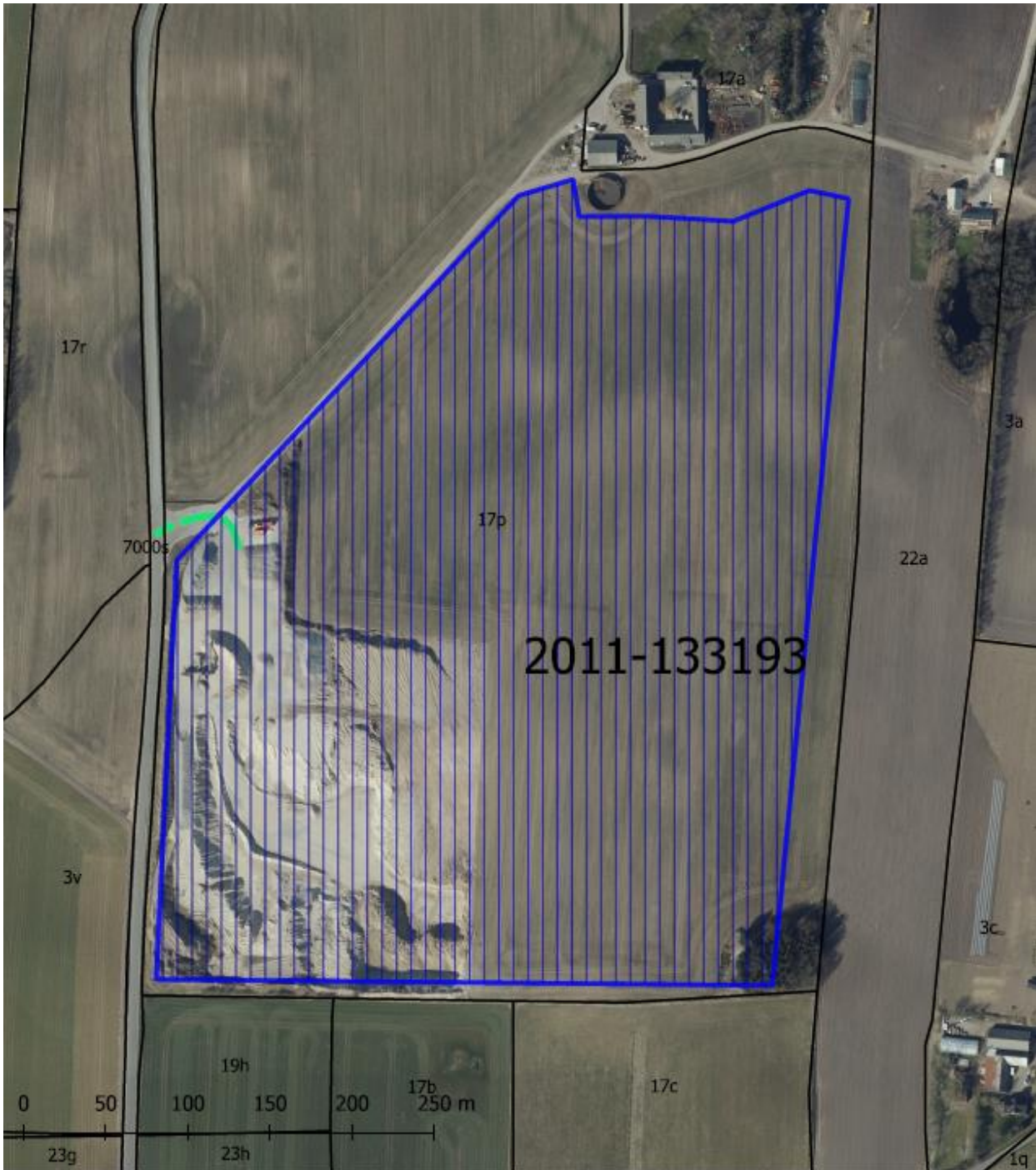
Region Nordjylland har afvejet projektet i forhold til de forskellige hensyn listet i råstoflovens § 3 og miljøvurderingslovens § 1, herunder natur- og miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser. Det er Region Nordjyllands vurdering, at der med de stillede vilkår til miljø, efterbehandling mv. er sket en afvejning af de hensyn. Regionen skal varetage på baggrund af råstoflovens formålsbestemmelser i lovens kap. 1, og at interesser og nabohensyn, der på den baggrund skal ske i området, er varetaget.

BILAG A: OVERSIGTSKORT I MÅLFORHOLD 1:25.000

<p>Tegnforklaring</p> <p> Tilladt indvindingsareal på matr.nr. 17p Blære By, Blære</p> <p> Råstofgraveområder i Råstofplan 2020</p>	Jour.nr.: 2020-043387	
	Kort: Oversigt	Bilag: A
	Målforhold: 1:25000	
	Udf. af: SHJ / Region Nordjylland	
	Dato: 06-12-2021	Rev.:

BILAG B: LUFTFOTO I MÅLFORHOLD 1:3000

Tegnforklaring

- Tilladt indvindingsareal på matr.nr. 17p Blære By. Blære
- Adgangsvej
- Matrikelskel

Jour.nr.: 2020-041294	
Kort: Detail	Bilag: B
Målforhold: 1:3000	
Udf. af: SHJ / Region Nordjylland	
Dato: 06-12-2021	Rev.:

BILAG C: UDKAST TIL DEKLARATION/SERVITUT VEDRØRENDE EFTERBEHANDLING

Kopi af deklaration som tinglyses på matrikelnummer 17p Blære By, Blære.

Deklaration om efterbehandling

I forbindelse med råstoftilladelse af den 15. marts 2022 til indvinding af sand, grus og sten på matrikelnummer 17p Blære By, Blære i Vesthimmerlands Kommune, pålægges herved følgende bestemmelser i henhold til § 10, stk. 5 i Råstofloven, bekendtgørelse af lov om råstoffer nr. 124 af 26. januar 2017, for efterbehandling:

Formål:

Formålet med nærværende "Deklaration om efterbehandling" og den godkendte "Grave- og efterbehandlingsplan" er at sikre, at graveområdet efterbehandles til jordbrugsmæssig drift med sammenhæng til det omkringliggende landskab.

1. Indvindingen skal være afsluttet senest den 15. marts 2032.
2. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den 15. marts 2032.
3. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinderen og ejeren indtil, Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
4. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Region Nordjylland er påtaleberettiget.

Nærværende deklaration begæres tinglyst servitutstiftende på matrikelnummer 17p Blære By, Blære i henhold til § 10, stk. 5 i Råstofloven, jf. bekendtgørelse af lov om råstoffer nr. 124 af 26. januar 2017.

Region Nordjylland

Aalborg den 15. marts 2022.

Sofie Hammer Jensen

Råstofsagsbehandler

BILAG D: GENERELLE BESTEMMELSER

De generelle bestemmelser er bestemmelser, der er fastsat i den gældende lovgivning og disse bestemmelser kan derfor ikke påklages.

Inden gravearbejdet begynder

1. Enhver, der erhvervsmæssigt udfører gravearbejder, skal indhente oplysninger fra Ledningsejerregistret om, hvilke ledningsejere der ejer ledninger i graveområdet. De nødvendige ledningsoplysninger skal være indhentet, inden gravearbejdet påbegyndes, og gravearbejdet skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de indhentede oplysninger.

Tilsyn

2. Region Nordjylland fører tilsyn med at vilkårene i råstoftilladelsen overholdes. Efter råstofloven har Region Nordjyllands medarbejdere uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at se, om lovene overholdes og de vilkår, der er givet i råstoftilladelsen. Politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. Råstoflovens § 32.
3. Region Nordjylland skal efter råstofloven foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Nordjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. Råstoflovens § 33.

Hvis det ikke sker i rette tid, kan Region Nordjylland få arbejdet lavet på ejerens eller indvinderens regning, jf. Råstoflovens § 33.

4. Region Nordjylland kan efter råstofloven fravige et vilkår, når et forhold vurderes at være af mindre eller underordnet betydning. Et vilkår kan fraviges på baggrund af en konkret vurdering eller hvis forudsætningerne ændres under indvindingsperioden.

Omfang af indvinding

5. Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, hvis der sker anmeldelse til regionsrådet inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt. Regionsrådet kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen, jf. Råstoflovens § 9, stk. 2. Hvis der er stillet vilkår om, at muld og overjord ikke må fjernes fra arealet, kræver det en ny afgørelse efter Råstoflovens § 7, for at muld og overjord kan fjernes.

Tinglysning

6. På ejendommen bliver der tinglyst en deklaration, som omfatter betingelser/vilkår for indvindingen og efterbehandlingen. Den bliver tinglyst i forbindelse med, at igangsætningstilladelsen bliver udstedt.

Bortfald og inddragelse af tilladelse

7. En tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, med mindre der er truffet afgørelse om en længere frist i forb. med tilladelsen.
8. Region Nordjylland kan efter råstofloven tilbagekalde en tilladelse i tilfælde af, at indvinder groft eller gentaget overtræder vilkår eller lovene i øvrigt.

Konkurs mv.

9. Hvis indvinders virksomhed går konkurs, i betalingsstandsning eller lignende, har såvel indvinder som ejendommens ejer pligt til at give Region Nordjylland besked herom.

Ejer- og brugerforhold

10. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der ejer det areal, indvindingen sker på. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der står for indvindingen.

Indberetning af råstofafgift og -undersøgelser

11. Indvinder skal hvert år indberette til den årlige råstofstatistik. Region Nordjylland sender indberetnings-skemaer ud. Der skal udfyldes et indberetningsskema med oplysninger om indvundne materialer og mængder for hver grav. Skemaerne sendes til Region Nordjylland. Region Nordjylland sender de udfyldte skemaer til Danmarks Statistik, jf. Råstoflovens § 29.
12. Indvinder skal betale en afgift til staten for hver m³, der indvindes. Afgiften opkræves af Skat og er for øjeblikket på kr. 5,00 pr. m³. Region Nordjylland giver meddelelse til Skat ved at sende en kopi af råstoftilladelsen.
13. Inden 3 måneder efter boringer mv. efter råstoffer i jorden skal resultaterne indberettes til De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS). Indberetningen skal ske på digital form i et format fastsat af GEUS.

Fremmed jord

14. Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52 stk. 1. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet jf. lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

Vandindvinding, grundvandssænkning, overfladevand og dræn

15. Der må ikke indvindes vand i graven, medmindre der foreligger en tilladelse fra kommunen på baggrund af vandforsyningsloven.
16. Der må ikke uden særlig tilladelse fra kommunen foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.
17. Såfremt der i forbindelse med indvindingen bortlægges dræn, kan kommunen forlange disse omlagt for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

Fortidsminder og naturhistoriske genstande

18. Hvis der under gravningen forekommer fortidsminder, der ikke er registreret, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang fortidsmindet berøres. Det kan fx være gravpladser, bopladser, kirker og lignende, der ofte giver sig tilkende i form af stenlægninger, potteskår, knogler, trækulsholdigt jord eller lignende. Fundet skal straks anmeldes efter Museumslovens § 27.

Anmeldelsen skal ske til Vesthimmerlands Museum.

19. Hvis der i forbindelse med gravningen fremkommer en usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang det berører genstanden. Det kan fx være en geologisk, botanisk

eller zoologisk genstand af fossil eller subfossil karakter eller en meteorit, der er af enestående videnskabelig eller udstillingsmæssig værdi. Fundet skal straks anmeldes efter Museumslovens § 29.

Anmeldelsen skal ske til Naturhistorisk Museum, Wilhelm Meyers Allé 10, Universitetsparken, 8000 Aarhus C., tlf. 86 12 97 77, e-mail: nm@nathist.dk.

20. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet indenfor 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende indenfor dette areal.
21. På fortidsminder og indenfor en afstand af 2 meter fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.
22. De dyrearter der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven (bilag IV-arter), må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter. Yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven må ikke beskadiges eller ødelægges.

BILAG E: UDDRAG AF MUSEUMSLOVEN – JF. LOVBEK. NR. 358 AF 8. APRIL 2014

§ 27. Den arkæologiske kulturarv omfatter spor af menneskelig virksomhed, der er efterladt fra tidligere tider, dvs. strukturer, konstruktioner, bygningsgrupper, bopladser, grave og gravpladser, flytbare genstande og monumenter og den sammenhæng, hvori disse spor er anbragt.

Stk. 2. findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Fundne genstande der ikke er danefæ, jf. § 30, stk. 1, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende kulturhistoriske museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

Stk. 3. Kulturministeren beslutter snarest, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal indstilles, indtil der er foretaget en arkæologisk undersøgelse, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er afgjort. Senest 1 år efter at anmeldelsen er modtaget, kan arbejdet genoptages, medmindre kulturministeren har afgivet indstilling om erhvervelse af fortidsmindet efter stk. 8.

Stk. 4. Udgiften til den arkæologiske undersøgelse afholdes af den, for hvis regning jordarbejdet skal udføres.

Stk. 5. Udgiften afholdes dog af kulturministeren, hvis

- 1) årsagen til undersøgelsen er erosion eller jordarbejde i forbindelse hermed eller jordarbejde udført som led i dyrkning af almindelige landbrugsafgrøder eller som led i almindelig skovdrift, medmindre driften forestås af en statslig eller kommunal myndighed, i hvilke tilfælde udgiften afholdes af vedkommende myndighed,
- 2) det kulturhistoriske museum i udtalelsen efter § 25 har oplyst, at jordarbejdet ikke vil indebære en risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder, eller
- 3) fortidsmindet fredes efter lov om naturbeskyttelse eller erhverves med henblik på bevaring på stedet efter stk. 8.

Stk. 6. Kulturministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til udgifter til arkæologiske undersøgelser, der gennemføres efter stk. 3, jf. stk. 4.

Stk. 7. Private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, mens undersøgelsen foretages, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er endeligt afgjort, erstattes af kulturministeren. Kan der ikke opnås enighed om erstatningen, fastsættes denne af den taksationskommission, der er nævnt i naturbeskyttelsesloven.

Stk. 8. Finder kulturministeren, at det pågældende fortidsminde bør bevares på stedet for eftertiden, kan kulturministeren erhverve fortidsmindet og eventuelt omkringliggende areal. Erhvervelsen kan ske ved ekspropriation efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Stk. 9. Kulturministeren eller den, kulturministeren bemyndiger hertil, har til enhver tid uden retskendelse adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer fund eller underarbejder kan formodes at fremkomme fund som nævnt i stk. 1. Legitimation skal forevises på forlangende. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten.

Stk. 10. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed efter stk. 3 og om gennemførelse af bestemmelserne i stk. 4-6.

§ 29. Findes der i forbindelse med jordarbejde, råstofindvinding eller stenbrydning en for den pågældende lokalitet usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet standses, i det omfang det berører genstanden. Fundet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte naturhistoriske museum. Fundne genstande, der ikke er danekræ, jf. § 31, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

Stk. 2. Kulturministeren beslutter snarest, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal indstilles, indtil der er foretaget en undersøgelse. En undersøgelse skal foretages hurtigst muligt. Udgifter til undersøgelsen afholdes af kulturministeren. For så vidt angår tilfælde, hvor jordarbejdet udføres for en statslig eller kommunal myndighed, afholdes udgiften dog af vedkommende myndighed.

Stk. 3. Private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, mens undersøgelsen foretages, erstattes af kulturministeren efter bestemmelserne i § 27, stk. 7.

Stk. 4. Kulturministeren eller den, kulturministeren bemyndiger dertil, har til enhver tid uden retskendelse adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer genstande eller under arbejde kan formodes at fremkomme genstande som nævnt i stk. 1. Legitimation skal forevises på forlangende. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten.

Stk. 5. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om gennemførelse af naturhistoriske undersøgelser efter stk. 2.

Tilladelse til erhvervsmæssig
råstofindvinding af sand, grus og
sten

Regional Udvikling
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder